

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 0 6 2 A 1 0 1 1 2

JESENSKI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Pisanje besedila na književno temo

Sreda, 23. avgust 2006 / 60 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Izpitni poli so priloženi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro na označeno mesto zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

V tej izpitni poli sta dva odlomka z navodili za pisanje besedila na književno temo.

Napišite samo eno interpretacijo odlomka, vodeno ali samostojno.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami. Pišite razločno. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Pisanje s samimi velikimi črkami (verzalkami) se točkjuje z nič (0) točkami.

Na konceptni list pišite samo načrt. Načrt se ne upošteva pri ocenjevanju.

V razpredelnici označite z **x**, katero vrsto interpretacije boste pisali.

Vodena interpretacija	Samostojna interpretacija

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

a) VODENA INTERPRETACIJA

MARJAN TOMŠIČ, AMORE MIO (odlomek)

Marjan Tomšič: Vruja, novele. Koper: Lipa, 1994. 67–68.

UŽITKI IN ODGOVORNOST

Po prvi, kipeče nori spojitvi sta se še večkrat skrivaj dobila in se predajala doslej neslutnim užitkom, ki so se iz tedna v teden še stopnjevali. To je trajalo nekaj tednov, vse do dneva, ko je Tinca rekla Roku:

»Čuj, se mi zdi, da sem noseča.«

To je v momentu streznilo mladeniča. Hudo se je prestrašil. Panično prestrašil. Ko mu je kmalu zatem sporočila, da je prav zares noseča, se je Roku vse podrlo. Ni je hotel več ne slišati ne videti. Zaman ga je ponoči hodila klicat pod okno. Da je ne bi poslušal, kako moleduje in joka, se je preselil v drugo sobo, na ono stran hiše. In podnevi se je skrival in bežal pred njo, se je tudi fizično otepal, ko se je obešala nanj in mu bridko očitala krutost, nepoštenost in izdajalstvo.

Seveda so vse to kmalu opazili domači, za njimi pa cela vas. Tinca se jim je zasmilila. Roka pa so začeli trdo obsojati. Najprej ga je ostro prijel njegov oče, potem pa še mati od Tince. Nič ni pomagalo. Vsem se je v obraz lagal, da on nima pri tem nobene krivde in da torej nikoli ni legel s Tinco.

Kmalu je postalo Roku vse skupaj neznosno. Tinca se mu je naravnost zagabila; kar na bruhanje mu je šlo, ko jo je zagledal ali zaslišal. Domačih in vseh drugih vaščanov, njihovih očitkov in jeznih pogledov pa tudi ni mogel več prenašati, zato je neke noči zmetal v kovček svoje stvari in izginil. Skrilo ga je obmorsko mesto, izgubil se je na ulicah Škatlarjev.

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Predstavite in razložite problem, prikazan v odlomku: Kako ga doživlja Tinca, kako Roko? Zakaj se Roko umakne pred njim? V razlagi citirajte dve povedi, v katerih se kaže odnos vaške skupnosti do obeh mladih.
- Povzemite ugotovitve o problemu in ocenite Rokovo ravnanje. Ob primeru iz življenja izrazite svoje mnenje o sprejemanju odgovornosti za storjena dejanja.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

b) SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

MARJAN TOMŠIČ, VRUJA (odlomek)

Marjan Tomšič: Vruja, novele. Koper: Lipa, 1994. 22–23.

Ko sta starša poskusila vse in se je v prepričevanje vključil tudi župnik, a brez uspeha, so se, hočeš-nočeš, vdali. In Vruja se je preselila k njim in z Jurasom sta živela kot mož in žena. To je trajalo precej tednov, in ko je nekega dne oče rekel Jurasu: »Ko več ne moreste živeti eden brez drugega, pa se poročite, da bo sramota manjša.« se je Juras s tem strinjal. Toda ko je to omenil Vruji, je njen lep obraz potemnel in živost v očeh se je zožila. Tako mu je odgovorila:

»Živela bom s teboj, toda poročila se ne bom.«

Juras se je čudil in ugovarjal:

»Saj me ljubiš, zakaj se potem ne bi poročila?«

»Ljubim te, toda omožila se ne bom. Če me boš prisilil, da se poročim, me boš izgubil.«

Juras tega ni mogel razumeti. Imel jo je rad in zelo si je želel, da bi tudi uradno postala njegova žena. Ne zaradi drugih ljudi in ne zaradi cerkve, temveč zato, ker je hotel, da bi bila samo njegova, njegova za vse večne čase. In je vsak dan silil vanjo, jo prosil, pregovarjal in šel tako daleč, da se ni hotel več ljubiti z njo. Naravnost ji je povedal:

»Ne bom več spal s teboj, dokler ne boš moja žena.«

»Pa saj sem tvoja žena. Saj sem čisto tvoja, samo tvoja. Ljubim te. Nikoli nikogar nisem ljubila tako, kot ljubim tebe. Toda poročiti se ne smem. Če me boš prisilil, me boš izgubil.«

Juras ni razumel, kako bi bilo mogoče, da bi jo izgubil, ko pa bi potem vendar bila njegova žena. Misлил si je: Če se bo poročila, jo bom imel do smrti; če pa se ne poroči, mi bo ušla. Ni mogel razumeti njene duše in sveta, iz katerega je prišla, zato je pritiskal toliko časa, da se je nazadnje vdala.

NAVODILA

Opredelite odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

